

'Fluba nɛn Pɔl -a crɛn -tɛ Galatı 'nɔn lɛ

¹ An 'bɔ Pɔl 'bɛ 'fluba 'gʋɛ -a crɛn -tɛ. An ya Zozi 'le 'pasiazan -a. Minnun "cɛɛ 'an 'tɔ -a dɪ, ɛn min -tʋ 'ka 'tɔlɛ 'kʋ yei ɛn yaan -tɔ -a dɪ. 'Pian Zozi Crizi 'bɔ 'lee -kaa "tɪ Bali nɛn e Zozi wluan -kanɔn 'va bɛ, -wɛɛ 'an 'pa 'sia. ² An 'bɔ 'lee 'an "bʋɪ Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn kʋ cɪ waa 'gʋɛ, -leglizi -tʋdʋ pɛɛnɔn nɛn Galatı 'leglɔn 'ji bɛ, kʋ -a -jinɔn 'tɔ bo.

³ -Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fʋdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ. ⁴ Zozi Crizi wɪ "man ɛn e -ka -kaa 'lɛji, 'nan -e Bali 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'e -kaa 'si tʋ nɛn -kaa cɪ -ji ɛn e ya 'e fadɪ 'wɪ 'wɪdɪ "a 'gʋɛ, -yee 'plɛblɛ 'lɔ. -Kaa "tɪ Bali 'bɛ 'vɪ 'nan 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. ⁵ 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a 'li 'trilii. Amɛn!

-Si a -tʋwli, -a da nɛn min "sia 'wɪ 'ji

⁶ 'Wɪ nɛn kaa drɛ bɛ, yaan 'kan 'fo! Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka Crizi -le "yi "nɛn "blɪ. 'Pian -a -nan 'ka 'mɔnlɛ dɪ, ka 'si -a -sru, ɛn ka sɔɔnla 'wɪ 'pee -sru. ⁷ Maan ve 'cɛɛ 'nan -si pee "ka -e min 'e 'si 'wɪ 'ji "da "dɪ. Minnun nɛn 'o -wɛɛman 'nan 'o 'ka 'ci baaman -ji bɛ, 'wɛɛ cɪ. 'Wɪ nɛn 'wlu 'a bɛ, -nyrɛn waa ve Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn man. ⁸ Kʋ Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn paa 'ka 'ji 'nan -si zɪɛ -a da nɛn min "sia 'wɪ 'ji. 'Pian -te min -a 'vɪ 'nan -si pee a -e min 'e 'si 'wɪ 'ji "da "bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vɛ -a. -Te e ya paan 'kʋ 'bɔ 'a oo, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, e ya Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tʋ a oo, Bali 'e

drε zι! ⁹ Kva 'vι 'e 'cεn 'va, εn maan ve "nyian 'cεε 'nan, -te min -tυ -a 'vι 'nan, -si pee a -e min 'e 'si 'wι 'ji "da "bε, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vε -a.

¹⁰ 'Wι nεn maan cρεn -tε 'labε, yaa -kɔɔnman 'nan, an ya "vale minnun 'o 'an 'tɔ "yi "vι? -Cεjε, an ya 'pian "vale Bali 'e 'an 'tɔ "yi "vι. Maan wεε 'nan 'mεn 'wι 'e 'sɔ minnun lε? -Cεjε, ma'an 'wι zιε -a -wεεlε dι, kɔɔ an ya Crizi -le vε -a, εn -yee 'nyranman nεn maan "paa.

Bali 'bε Pɔl drε Zozi 'le 'pasiazan -a

¹¹ 'An "bυι Zozinɔn, 'wι 'nɔnnɔn nεn maan 'vι 'cεε bε, ya'a 'silε min -tυ 'le dι, ¹² εn ma'an manlε min da dι, εn min "cεε "mεn paa 'an 'ji dι, 'pian Zozi Crizi 'bɔ 'bε -nan kɔɔn 'mεn.

¹³ 'Li 'e tεdε bε, tυ nεn an 'ta wɔla Bali wei da "le 'an tra Zuif 'nɔn 'zυ bε, 'wιnun maan drε bε, kaa 'man. Tυ zιε -a man bε, an 'tε 'pa Bali -le -leglizi -ji 'nɔn da, εn maan wεε 'nan 'an o -nan -nyaan. ¹⁴ An 'ta 'wɔla Bali wei da "le 'an tranun zυ, e 'mlin 'an 'pε "kaga "da. 'An tranun drε wι bε -a -nan wι a 'an man 'kpa tɔglι.

¹⁵ 'Pian Bali "yi drε 'mεn. Tυ nεn te an ya tian 'an "bυ 'ji bε, Bali 'an 'si "va, εn yaan 'pla 'nan 'an drε 'e 'suzan 'a. "Bε -sru, tυ nεn e 'sɔ -a 'bɔ 'ji bε, e 'bɔ, ¹⁶ εn zι -a -pι cι bε, yaa ta 'bɔla 'mεn. E drε zιε 'nan -e 'an -yee 'wι 'nɔnnɔn vι minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dιε -wλε. Zι e drε bε, ma'an 'wι laabulε min lɔ dι. ¹⁷ εn ma'an 'kolε Zeruzalem minnun nεn o cι Zozi 'le 'pasianɔn tεdε -a bε o va dι. 'Pian an -kυ Arabi 'leglɔn 'ji. εn "bε -sru an 'li 'an da 'fla nεn waa laabo Damas bε -a da.

18 Le yaaga "men 'vaa, en an -ku Zeruzalem, 'nan -e 'an Pieri nen waa laabo Keva be -a -to. Maan dre "va "nun yi -fuda 'soolu. 19 Zaji nen Minsan Zozi 'bo "bu "a be, -nyren maan 'yi. Ma'an -yee 'pasiazan pee yle "nyian di. 20 'Wl nen an "sia -a vnan 'cee 'gve, Bali -a -toa 'nan, 'wlu -twli 'ka "va "di.

21 'Be -sru an -ku Siri 'leglon 'ji, en an -ku 'nyian Silisi 'leglon 'ji. 22 Tu zle -a man be, te Crizi -le -leglizinun nen Zude 'leglon 'ji be -a -ji 'non 'ka 'an 'toa di. 23 Waa 'man 'pian 'e "tun 'nan: «Min nen "nen e 'te "paa -kaa da be, 'be nen 'gve Bali -le 'wl 'nonnon nen "nen e ya "vale 'e -nan -nyaan "be, yaa "paaman 'sien minnun ji.» 24 En o Bali 'to dre -dan, 'wl nen yaa dre 'men be -yee "wean.

2

Zozi 'le 'pasianon Pal-le 'wl "paadi 'yi 'yi

1 Le -fuda sinjen "be -sru, en an 'li 'an da Zeruzalem. Kve 'ku 'sien 'ku 'vale Barnaba -a, en an Tit 'pa 'ku 'va. 2 Bali 'be -nan kon 'men 'nan, 'an 'ku -nan nun. 'Ku cin 'yi 'ku 'vale -leglizi 'lenon nen minnun o "siala 'kpa tigh be waa 'ku 'saza yei. Bali -le 'wl 'nonnon nen maan ve tu ppenon man minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a die -wle "be, maan -sru 'vl -wle. Maan wee 'nan 'nyranman nen maan 'pa 'trilii be, 'o yi "yi, "togo 'e 'sen 'yi 'a 'e "tun. 3 En waa 'man "nyian "yi 'kpagba. Koo -kaa "bu Zozizan Tit nen e -ku 'ku 'pale be, Grek min nen, e 'ka 'e 'fodi -klonmon -va di. 'Pian -leglizi 'lenon zle, wa'a 'tole "man 'nan 'e dre di.

4 Min -mienun a 'ku yei "be, o 'ka Zozinon tigh 'a di. -Wee 'vl 'nan, Tit 'e 'kon 'e 'fodi -klonmon -va. O wla 'ku yei 'e yoodi 'nan, -e 'o 'ku 'kun 'wee -pei -to

wɪ -tʊ man. Zozi Crizi -le 'kʊ 'si nɛn yaa 'wʊ -pei -le 'plɛblɛ 'wlu bɛ, o ya "saanan 'kʊ man 'nan -e 'o -nan yɪ 'kʊ 'lɔ. Kɔɔ e ya o ji 'nan, 'kʊ 'kɔn tian -pei -le 'plɛblɛ 'wlu. ⁵ Kʊ'a tɔalɛ -wlɛ "fo "dɪ. Kʊa drɛ zɪɛ 'nan -e Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'e 'fʊ 'cee vɛ -a kɔnglɔn. Kʊ 'ka "vale min 'e 'wɪ 'nɔnnɔn zɪɛ -a baa fɛ pee -a dɪ.

⁶ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -leglizi 'lɛnɔn nɛn minnun o "siala 'kpa tɪglɪ zɪɛ, wɑ'a 'wɪ 'pee 'palɛ "va 'mɛn dɪ. Minnun o "siala 'kpa tɪglɪ, 'pian 'an 'bɔ 'le vɛ bɛ, zɪ o cɪ 'e tɛdɛ bɛ, 'bɛ "cɛɛ "mɛɛn -nanjɛan "dɪ, kɔɔ Bali 'ka min bo "va "dɪ. ⁷ -Leglizi 'lɛnɔn zɪɛ, waa -tɔ 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ 'yee 'wɪ 'nɔnnɔn vɪdɪ -pɛba 'wʊ 'an 'lɔ 'nan, -e 'an vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ. ɛn waa -tɔ "nyian 'nan, 'wɪ 'tʊwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn Bali -a drɛ Piɛri lɛ Zuif 'nɔn 'le vɛ -a 'e tɛdɛ. ⁸ Kɔɔ waa -kɔnnɛn 'yɪ 'nan, Bali 'an drɛ 'yee 'pasiazan -a minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o va, "le zɪ e Piɛri drɛ 'yee 'pasiazan -a Zuif 'nɔn va bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. ⁹ Zaji 'lee Piɛri 'lee Zan 'bɔ nɛn Zozinɔn o "siala 'nan -wɛɛ cɪ -leglizi 'kɔladrɛn 'a bɛ, waa -tɔ 'o 'fli -a 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ 'nyranman zɪɛ -a -nɔn 'mɛn 'nan 'an 'pa. -A -nan nɛn 'o 'pɛ 'pa 'kʊ 'vale Barnaba -a 'kʊ 'lɔ. 'Kʊ pei drɛ 'siɛn waa -tʊwli 'nan, "kʊ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn vɪ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ -wlɛ, -e "o "vɪ Zuif 'nɔn lɛ. ¹⁰ 'Wɪ 'tʊwli "nɛn waa 'vɪ 'nan 'kʊ drɛ bɛ, -nyrɛn 'nan, 'yale -tɛnɔn nɛn -leglizi -ji Zeruzalɛm bɛ, tɛ 'kʊ 'ci 'e 'san o man dɪ! ɛn 'wɪ zɪɛ 'an yɪɛ 'trɔa -a drɛdɪ da tɪglɪ.

Pɔl 'wɪ 'tɔ Piɛri man

¹¹ "Bɛ -sru, zɪ Piɛri 'lʊ 'fla nɛn waa laabo Antioʊs bɛ -a da bɛ, maan drɛ wɪ 'sʊ "ji min pɛɛnɔn yɪɛ man. Kɔɔ 'wɪ nɛn yaa drɛ bɛ e 'ka "yi "fo "dɪ. ¹² Fɛ nɛn maan

ve z1ε -yεε ci 'nan, z1 Pieri 'lv 'e tεdε bε, Zozinōn nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a d1ε, -wεε fēnun -ble waa. 'Pian z1 Zuif 'nōn -mienun 'si Zaji -va, o -ta bε, e klan -wlv. -A -nan nēn e cεēn Zozinōn z1ε o man fēnun -blid1 -a. ¹³ Zuif 'nōn -mienun nēn Zozi 'va bε, "o drēd1 'sia "nyian -wlv "le Pieri -le 'w1 'zv. En Barnaba "e "fō 'wv o va 'w1 'wlv z1ε -a drēd1 -a.

¹⁴ Z1 maan 'y1 'nan, o 'ka Bali -le -si t1gl1 da d1ε, en maan 'lε cεēn Pieri lε Zozinōn pēēnōn y1ε man. Maan 'v1 -yrε 'nan: «Zuif min nēn yia. 'Pian -te i -ta 'e tεdε bε, y1'a 'w1 drēlε "le Zuif min -zv d1, en y1'a 'ta wlvεa Zuif 'nōn 'le -pei da d1. 'Bε nēn 'gυε, minnun nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a d1ε, i ya "vale 'nan 'o 'w1 drε "le Zuif 'nōn 'zv. Te 'i drε z1 "fo "d1!»

¹⁵ 'W1 'kpa nēn, 'kv "ya wo Zuif 'nōn 'a. Kv 'ka 'lεglōn 'pee -ji minnun nēn wa'a 'ta 'wvla Moizi -le -pei da d1ε, waa "fo "d1. ¹⁶ 'Pian kvā -tōa 'nan, 'ta wlvad1 Moizi -le -pei da min 'bō 'le 'plēblε 'a bε, -a man "cεε Bali min "siala 'e 'lε min t1gl1 'a d1. Min nēn e y1 -tεala Zozi Crizi da bε, -a 'bō nēn Bali -a "siala min t1gl1 'a. -Yee "wεan nēn 'kv 'bō nēn Zuif 'nōn 'a 'gυε, kv y1 -tεra Zozi Crizi da. Kv y1 -tεra "da 'nan, -e Bali 'e 'kv 'sia min t1gl1 'a 'kvε y1 -tεrad1 Zozi Crizi da man, 'pian wa'a v1lε 'nan kv 'ta 'wvla Moizi -le -pei da -yee "wεan d1. Kōō 'ta wlvad1 Moizi -le -pei da min 'bō 'le 'plēblε 'a bε, -a man "cεε Bali min "siala 'e 'lε min t1gl1 'a d1.

¹⁷ En 'kv 'bō nēn Zuif 'nōn 'a 'gυε, -te kvā -wεēman 'nan, Crizi -le "wεan nēn Bali 'e 'kv 'sia min t1gl1 'a 'e 'lε bε, en 'w1 z1ε -yεε -maan minnun 'kv "siala 'w1 'wlv "drēnōn 'a bε, -a -ci nēn 'nan Crizi 'kv drε 'w1 'wlv "drēnōn 'a? -Cεjε, -njεε "fo "d1. ¹⁸ 'Pian 'w1 nēn 'bε -taa 'an drēlε 'w1 'wlv "drēzan -a bε, -

nyɾɛn 'nan, -pei nɛn 'an 'bɔ maan klu -sran 'ji bɛ, -te an 'li 'an da "nyian "va "bɛ, te 'an 'fli drɛ 'wɪ 'wliɔ "drɛzan -a.

¹⁹ 'An 'bɔ 'le vɛ bɛ, -pei -le 'plɛblɛ 'ka "nyian 'an da dɪ, kɔɔ an -ka 'wɪnun zɪɛ -yee "wɛan. 'Bɛ nɛn 'gʊɛ, an ya 'an 'belidɪ Bali -le vɛ -a. 'Kʊ 'vale Crizi -a kʊɛ drɛ min -tʊwli "a, ɛn kʊ -ka yiba "plan da. ²⁰ -Yee "wɛan an 'ka "nyian 'an 'fli -ji 'trɛda dɪ, 'pian Crizi -lɔ nɛn an cɪ. 'Bɛ nɛn an cɪ 'trɛda 'gʊɛ, Bali -pɪ nɛn yaan 'yɪ "yɪ, ɛn e wɪ "man e -ka 'an 'lɛji bɛ, -a da nɛn an yɪ -tɛala. ²¹ Ma'an Bali -le "yɪ 'tua 'an 'pɛla koda dɪ. "Te 'ta wɔladɪ -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a man nɛn min dra tɪgɪ Bali 'lɛ bɛ, "te maan ve 'nan Crizi -ka 'wɪ "tun "man.

3

-Te min yɪ -tɛra Zozi da bɛ, Bali -a "siala min tɪgɪ 'a

¹ Galatı 'nɔn, 'cee 'wɪ mandɪ a 'plɛblɛ. -Tɪɛ 'e 'pɛ 'pa 'ka yɾa? Kɔɔ Zozi Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, maan -ci 'vɪ 'cɛɛ 'wein 'va. ² E ya "le 'an 'wɪ 'tʊ laabʊ 'ka 'lɔ, -nyɾɛn 'nan: «'Ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ -a man nɛn, Bali 'yee lei 'saun 'nɔn 'cɛɛ?» -Cɛjɛ, 'bɛ "cɛɛ dɪ! 'Pian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn kaa 'man, ɛn ka yɪ -tɛra "da "bɛ, -yee "wɛan nɛn yaa -nɔn 'cɛɛ. ³ -Mɛ "le "wɛan nɛn 'cee 'wɪ 'ci mandɪ a 'plɛblɛ? Ka 'ta wɔladɪ 'sia Bali -sru 'e tɛdɛ Bali lei -le 'plɛblɛ 'a. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, ka ya "vale 'ka 'le -sɛanla 'ka 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a. ⁴ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kaa -nan 'yɪ bɛ, ya'a 'wɪ "paale 'ka 'ji dʊʊ? Maan -tɔa 'nan -a "nɛn 'ka 'fʊlɛ 'e "tun "dɪ. ⁵ An 'wɪ 'tʊwli 'bɔ laabo "nyian 'ka 'lɔ 'nan: «'Ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ

'a bε, -a man nεn Bali 'yee lei 'saun 'nɔn 'cεε, εn e 'lεbo "fɔ wɪnun drε 'ka yei?» -Cεjε, 'bε "cεε dɪ! 'Pian Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn nεn kaa 'man, εn ka yi -tera "da "bε, -yee "wεan nεn Bali 'wɪnun zɪε -a drε 'ka yei.

6 'Ka 'ci "nrɔn Abraam -le 'wɪ da -tɔ! E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yi -tera Bali da, εn Bali -a 'sia min tɪglɪ 'a.»

7 -Yee "wεan 'ka -tɔ 'nan, minnun nεn o yi -tεala Bali da bε, -wεε cɪ Abraam kludanɔn tɪglɪ 'a. 8 'Wɪ 'kpa, minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪε, Bali o "siala min tɪglɪ 'a 'wee yi -teradɪ 'e da man. 'Wɪ zɪε e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ 'wɪ 'nɔnnɔn zɪε -a -tɔwli 'bɔ nεn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn Abraam ε. Yaa 'vɪ -yrε 'nan:

«An -fεa ve 'trɛdanɔn pɛεnɔn man 'yie "wεan.»

9 Abraam yi -tera Bali da, εn Bali -fεa 'vɪ "man. 'Wɪ 'tɔwli zɪε -a 'bɔ nεn Bali -a dra minnun pɛεnɔn nεn o yi -tεala Bali da bε, -wɪε.

10 'Pian minnun nεn o ya "va 'nan 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bε, -a man nεn Bali 'e 'o 'sia min tɪglɪ 'a bε, Bali wei a 'e 'pladɪ o man. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nεn e Moizi -le -pei -tɔwli "cε srε, εn ya'a 'ta wɔlεa "da "dɪε, 'wɪ 'e bɔ -a san man.»

11 'Ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bε, -a man "cεε Bali min "siala min tɪglɪ 'a dɪ. Kaa -tɔa zɪε, kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nεn Bali -a "siala min tɪglɪ 'a bε, yi -teradɪ Bali da man nεn e 'belidɪ ye.»

12 'Pian 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da min 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a bɛ, yi -tɛradɪ Bali da "cɛɛ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ "nyian Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nɛn e 'ta 'wɔla Moizi -le -pei -tɔ wɪnun da, ɛn ya'a -tɔwli "cɛ "srɛlɛ dɪɛ, yaa man 'belidɪ ye.»

13 Bali wei -a 'e 'pladɪ -kaa man, kɔɔ -ka'a 'ta wɔlɛa Moizi -le -pei da 'e pɛɛnɔn dɪ. 'Pian zɪ Crizi -ta bɛ, e wɪ "man, ɛn Bali wei nɛn 'e 'pladɪ -kaa man bɛ, -a "nɛn "wɪ bɔ "man -kaa 'lɛji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nɛn minnun -a -tɛa -e 'o -tin yiba "man "bɛ, Bali wei a 'e pladɪ -a san man.»

14 Zozi Crizi -a drɛ zɪɛ, 'nan -e 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'e drɛ minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a. Bali "e 'nan Abraam lɛ 'nan: «An -fɛa ve 'tɛdanɔn pɛɛnɔn man 'yie "wɛan.» Minnun pɛɛnɔn nɛn o yi -tɛala Zozi 'bɔ da bɛ, lei 'saun nɛn Bali "e 'nan 'e -nɔan "minnun lɛ bɛ, e dra -wee vɛ -a.

'Wɪ nɛn Bali -a 'vɪ Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, fɛ -tɔ 'ka -a lilɛa dɪ

15 'An "bɔɪ Zozinɔn, 'wɪ nɛn blamin -a dra bɛ, -a da nɛn 'an 'ci nrɔn ɛn an "ta 'wɪ 'gɔvɛ -a ve. -Te min 'e -zia paala tɪglɪ bɛ, min 'ka 'kɔlaman -e 'e fuila 'nan dɪ, ɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'pa "va "dɪ. 16 'Wɪ nɛn Bali "e 'nan 'e dra Abraam 'lee 'e kluda min lɛ bɛ, -a -tɔwli "nɛn zɪɛ. Bali 'ka -a vɪlɛ 'nan: «-a kludanɔn», "le min "kaga "le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ dɪ. 'Pian e 'nan: «'i kluda min», min -tɔwli "le 'wɪ vidɪ -a. Min zɪɛ Crizi nɛn. 17 'Wɪ nɛn maan 'nan 'an ve bɛ, -nyrɛn 'gɔ: Bali 'wɪ 'tɔ 'vɪ Abraam lɛ, "le min 'e -zia "paala bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Moizi -le -pei nɛn e 'bɔla lɛ -yaa sinjɛn 'e 'ta le lɛ

-fuba yaaga (430) "bε -sru "bε, ya'a 'kɔlamən -e 'e -zia zɪε -a fuila 'nan dɪ, ɛn ya'a 'kɔlamən -e 'e Bali -le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ Abraam ɛ bε, -a klu -sran dɪ. ¹⁸ "Te 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da man nɛn min -zia zɪε -a ye bε, "te maan ve 'nan, ya'a -zia zɪε -a yɪε 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn bε -a man dɪ. 'Pian Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn, -yee "wɛan nɛn Abraam -zia zɪε -a 'yɪ.

-Mε "le "wɛan nɛn Bali -pei -tɔ minnun ɛ?

¹⁹ -Te 'bε a zɪ bε, -mε "le "wɛan nɛn Bali -ta -pei -tɔ wɪnun -a "nyian? E -ta -a 'nan, -e min 'e 'wɪ nɛn ya'a Bali ci sɔa dɪε, -a -tɔ. -Peinun zɪε, -wɛɛ cɪ -trilii 'vaa, ɛn Abraam kluda min bε, e -ta. 'Wɪ nɛn Bali "e 'nan 'e dra Abraam ɛ bε, min zɪε -yee vɛ nɛn. -Peinun zɪε Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bε, -wɛɛ -tɔ minnun ɛ, ɛn min -tɔ 'bε 'tɔ Bali -le 'pasianɔn 'lee minnun 'bɔ yei. ²⁰ 'Pian 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, 'e dra Abraam ɛ bε, Bali 'bɔ 'bε tin 'ba -yrɛ 'e 'bɔ 'a. Min -tɔ 'ka 'tɔlɛ ɔ yei "dɪ.

²¹ -A -ci nɛn "mɛn 'nan, Moizi -le -peinun bε, e 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, 'e dra Abraam ɛ bε, -a baaman -ji? -Cɛjɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ. "Te Moizi -le -peinun zɪε e 'belidɪ -nɔan "min ɛ bε, "te maan ve 'nan, Bali min "siala min tɪɣɪ 'a 'ta wɔladɪ "da "man. ²² 'Pian e 'ka zɪ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan: 'Tɛdanɔn pɛɛnɔn 'ta a 'e "fluladɪ 'wɪ 'wɪlidɪ 'lɔ. ɛn zɪ 'kɔ -kaa drɛ 'lɔɔ -e -kaa 'sɔ -yrɔ "bε, -nyrɛn 'nan -kaa yi -tɛra Zozi Crizi da, -e 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, e dra Abraam ɛ bε, 'e drɛ -cee vɛ -a.

²³ 'Pian tɔ nɛn te Bali 'ka tian yi -tɛradɪ Zozi da ci 'silɛ -cɛɛ dɪε, te -kaa ya -kaa -mɛan drɛdɪ Moizi -le -pei -lɔ. ²⁴ -Pei zɪε 'e yɪε 'tɔ 'ka 'va -trilii, ɛn Zozi Crizi -tadɪ 'bɔ. E drɛ zɪε 'nan -e -cee yi -tɛradɪ Zozi 'bɔ da man nɛn Bali 'e -kaa 'sia min tɪɣɪ 'a 'e 'lɛ. ²⁵ 'Bɛ nɛn

'gυε Zozi 'ta, εν -kaa yi -tera Zozi 'bɔ da. -Yee "wεan -kaa 'ka "nyian -kaa -mεan drɛdɪ Moizi -le -pei -lɔ dɪ.

²⁶ 'Pian 'bε nεn 'gυε, 'cee yi -teradɪ Zozi da -le "wεan, ka ya Bali -le 'nennun -a, kɔɔ 'ka 'bɔ 'lee Zozi Crizi bε, ka drε min -tɔwli "a. ²⁷ Bali 'bε 'ka -batize drε, -yee "wεan ka drε min -tɔwli "a 'ka 'vale Crizi -a, εν ka Crizi 'kɔλε 'wυ 'ka da. ²⁸ -Te Zuif min nεn 'yia oo, εν -te i 'ka Zuif min -a dɪ oo, -te nɔan nεn 'yia oo, εν -te i 'ka nɔan -a dɪ oo, -te -klɔnmɔn nεn 'yia oo, εν -te lɪmɔn nεn 'yia oo, ka 'ka 'ka 'cɛndɪ 'e cin man dɪ. Kɔɔ ka 'bɔ 'lee Zozi Crizi bε, ka drε 'sien min -tɔwli "a. ²⁹ Ka ya Crizi -le vε -a, -yee "wεan ka ya Abraam kludanɔn 'a, εν -zia nεn Bali "e 'nan, 'e -nɔan Abraam kludanɔn lε bε, e ya 'cee vε -a.

4

¹ 'Wɪ nεn maan 'nan 'an ve 'cεε bε, -nyrεn 'gυ, 'nεn nεn 'e "tɪ -zia -ble bε, tυ nεn e ya tian "wennɔn bε, e ya "le nɔan -le 'wɪ 'zυ, 'pian te -a -blɪnan nεn 'e "tɪ -zia 'bɔ 'a. ² Tυ nεn e ya tian "wennɔn bε, minnun 'bε "paala, εν -wεε 'lεji wɪ dra -trilii, -e tυ nεn -a "tɪ -a kɔɔn bε, 'e 'bɔ. ³ -A -tɔwli 'bε drε "nyian -cee vε -a. Tυ nεn -ka'a tian Crizi -tɔλε dɪε, te -kaa ya "le 'nεn "wennεn 'zυ, εν -kaa ya 'trɛda fεnun 'pleble pεεnɔn 'lɔ nɔan -a. ⁴ 'Pian zɪ tυ nεn Bali -a kɔɔn bε, e 'bɔ bε, εν Bali 'bɔ 'yee 'nεn 'pa 'sia 'trɛda. 'Nεn zɪε, lɪmɔn 'bε -ya, εν e 'ta 'wυla Zuif 'nɔn 'le -pei da, ⁵ 'nan -e 'e minnun nεn o cɪ -pei zɪε -yee nɔanba -ji bε, 'o 'si 'wɪ 'ji. Yaa drε zɪε, 'nan -e Bali 'e -kaa drε 'yee 'nennun -a.

⁶ Fε nεn yaa -kɔɔnman 'nan, ka ya -yee 'nennun -a bε, -nyrεn 'nan, lei nεn, Bali -le 'nεn zɪε -yrɔ "bε, -a -tɔwli "nεn Bali -a -nyran -kaa 'ji. Lei zɪε -yεε -maan

-kaa ve Bali le 'nan: «'An "ti -baba.» ⁷ 'Wɪ 'kpa nɛn, i 'ka "nyian fɛ -tɔ -lɔ nɔan -a dɪ, 'pian i ya Bali -le 'nɛn 'a. I ya -yee 'nɛn 'a -le "wɛan, fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa 'pla 'yee 'nɛnnun -le vɛ -a bɛ 'yie vɛ nɛn.

Galati 'nɔn 'le 'sidi Zozi -sru "naan Pɔl man

⁸ 'E tɛdɛ te ka'a tian Bali tɔa dɪɛ, te ka ya fɛnɔn nɛn min o -paan ɛn o 'ka Bali tɪglɪ 'a dɪɛ -wee nɔannun -a. ⁹ 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, ka Bali -tɔ "mɛn. -A 'kpa tɪglɪ 'ji bɛ, Bali 'bɛ 'ka 'tɔ. Ka'a 'kɔlaman paan -e 'ka 'li 'ka da "nyian 'trɛda fɛnɔn va dɪ! -Wee 'plɛblɛ 'lɛ 'ka "man "dɪ, ɛn fɛ -tɔ 'ka -wɔɔ -e 'o -nɔn min lɛ dɪ! -Mɛ "le "wɛan nɛn ka ya "vale 'ka dra "nyian -wee nɔan -a? ¹⁰ Ka yi -mienun 'lee mlɛn -mienun 'lee tɔ -mienun 'lee lɛ -mienun 'si "va, ɛn ka ya 'ka 'ladɪ 'o da. ¹¹ 'Cee nyɛn a 'an 'ji 'nan, 'mɛn 'nyranman pɛɛnɔn nɛn maan 'pa 'ka 'va bɛ, -a "nɛn "fɔ 'e "tun.

¹² 'An "bɔɪ Zozinɔn, an 'ka trɔ "baa 'nan, 'ka drɛ "le 'mɛn 'wɪ 'zɔ. Te 'ka -wɛɛ 'nan 'ta wɔladɪ -pei -tɔ winun da man nɛn Bali 'e 'ka 'sia min tɪglɪ 'a dɪ! -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, tɔ nɛn an ya 'ka 'va bɛ, an 'wɪ drɛ "le 'cee 'wɪ 'zɔ. Ma'an lɛalɛ -pei -tɔ winun man dɪ. Tɔ zɪɛ -a man nɛn an Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn 'vɪ 'cɛɛ, ɛn ka'a 'wɪ drɛlɛ 'mɛn -wɪlɪdɪ "dɪ. ¹³ Kaa -tɔa 'nan, Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn tɛdɛ vɪnan 'cɛɛ bɛ, -cɛ 'bɛ 'lɔ 'maan. ¹⁴ 'Mɛn -cɛ 'bɔ zɪɛ yaan drɛ "le te 'ka -pli 'an man dɪ. 'Pian ka'a 'le 'yi 'sɛnlɛ 'mɛn "wɛan dɪ, 'ka yie 'tɔ 'an 'va. ɛn "nyian kaan 'sia tɪglɪ "le Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tɔ -le 'wɪ 'zɔ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, "le Zozi Crizi 'bɔ 'le 'wɪ 'zɔ. ¹⁵ Tɔ zɪɛ -a man bɛ, te ci "nrandɪ -dan a 'ka 'lɔ. ɛn 'bɛ nɛn 'gɔɛ -mɛ 'bɛ drɛ 'cɛɛ? Maan ve 'ka man 'nan, tɔ zɪɛ -a man bɛ, ka -kɔlaman paan fɛ a "le 'ka yie 'le 'wɪ 'zɔ bɛ, kaa "sia 'ji -e 'ka -nɔn 'mɛn. ¹⁶ 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, ka ya

'an sianan 'ka 'nanmanzan 'a, an 'wɪ tɪgɪ ve 'cɛɛ -le "wɛan.

¹⁷ Min -mienun 'bɛ 'ka -kɪanman 'wɪ 'nɔnnɔn 'pee vɪdɪ -a 'cɛɛ. 'Wɪ nɛn waa dra zɪɛ, e 'ka "yɪ "dɪ. O ya "vale 'ka koda -tɔ 'an 'va -e 'ka lɛa 'o man. ¹⁸ 'Wɪ nɛn e cɪ "yɪ "bɛ, -nyrɛn 'nan, te an ya 'ka yei oo, ɛn te an 'ka 'ka yei "dɪ oo, min 'e 'ka kɪan 'wɪ tɪgɪ vɪdɪ -a 'cɛɛ.

¹⁹ 'Mɛn 'nɛnnun, 'cee "wɛan an ya "nyian 'an yra yɪnan. An ya "le lɪmɔn nɛn e -fɔ -srunan bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. An ya "vale 'ka drɛ Crɪzi -srunɔn tɪgɪ 'a. ²⁰ E dra 'mɛn "le te an ya 'ka yei "nun, -e 'an 'wɪ tɪn 'ba 'cɛɛ 'an 'bɔ 'a. Kɔɔ 'wɪ 'bɔ nɛn 'an vɪ "nyian 'cɛɛ bɛ ma'an tɔa dɪ.

Pɔl Aga 'lee Sara -le 'wɪ 'vɪ

²¹ Kaa nɛn ka ya "vale 'ka 'wulo wo Moizi -le -pei -tɔ wɪnun wɪlɔ bɛ, 'wɪ nɛn -pei zɪɛ yaa 'vɪ bɛ, ka'a manlɛ dɔv? ²² Moizi -le 'fluba 'jɪ bɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: Abraam -le 'nɛnnun a "fli. Waa -tɔ -ya o 'vale 'e nan -le nɔan nɛn waa laabo Aga bɛ -a. ɛn waa -tɔ -ya o 'vale 'e nan Sara -a. Sara 'ka nɔan -a dɪ. ²³ -A nan -le nɔan Aga "e 'nɛn 'ya blamin cɪ 'sɔ wɪ da. 'Pian Sara "e "ya 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan 'e dra -yrɛ "bɛ -a da.

²⁴ 'Wɪ zɪɛ -a -jɪ bɛ, -kɔnnɛn "nɛn Bali -a -fɔ -cɛɛ. -A -cɪ nɛn 'nan, lɪmɔn "fli zɪɛ o ya "le cɪ bɔ wɪ -tɔdɔ "fli 'zɔ. -A nan -le nɔan Aga bɛ, -yɛɛ cɪ "le 'wɪ nɛn Bali 'lee 'yee minnun cɪ 'bɔ "da Sinai pɔn da bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. Minnun zɪɛ, o ya nɔannun -a "le Aga -le 'nɛnnun -le 'wɪ 'zɔ. ²⁵ Aga a "le Sinai pɔn nɛn Arabi 'lɛglɔn 'jɪ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ɛn e ya "nyian "le Zeruzalɛm nɛn -nan cɛɛgɔ yɪ -a bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, kɔɔ -a da minnun a nɔannun -a Moizi -le -pei -lɔ. ²⁶ 'Pian Zeruzalɛm nɛn lajɪ bɛ, 'bɛ 'ka nɔan -a fɛ -tɔ -lɔ dɪ. -Yɛɛ cɪ -kaa

"bυ "a. ²⁷ -Yee 'wɪ a 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Limɔn nɛn 'yie 'nɛn "ka "dɪɛ,

'i 'ci -taa "nranɛ.

Yi'a 'nɛn 'yadɪ -le ci "yaa -tɔɛ dɪ,

'pian i -taa ci "nran "dre "fɔɛ.

'I 'sran 'si 'i -sru,

'pian 'i 'ci -taa "nranɛ,

kɔɔ 'yie 'nɛnnun -taa "kɔnɛ "kaga

e "mlian tυ nɛn i ya 'i 'sran wlu bɛ -a da.»

²⁸ 'An "bυɪ Zozinɔn, 'cɛɛ cɪ "le 'nan Izak -le 'wɪ 'zυ, kɔɔ 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e dra bɛ, -a da 'nɛnnun nɛn 'kaa. ²⁹ Tυ zɪɛ -a man bɛ, 'nɛn nɛn waa -ya blamin ci 'sɔ wɪ da bɛ, e 'tɛ 'pa 'nɛn nɛn waa -ya Bali lei -le 'wɪ da bɛ -a da. -A -tυwli 'bɛ dra tian 'gυ.

³⁰ 'Pian -mɛ "wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji? E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«'I nɔan lu -pin 'o 'vale 'e 'pɪ -a!

Te nɔan ci 'nɛn

'lee 'trɛ 'wɛ 'ci 'nɛn

'o 'trɔa 'o "tɪ -zia da "fo "dɪ!»

³¹ 'An "bυɪ Zozinɔn, -cee vɛ bɛ, -kaa 'ka nɔan ci 'nɛnnun -a dɪ, 'pian -kaa ya 'trɛ 'wɛ 'ci 'nɛnnun -a.

5

Zozi Crizi-kaa 'si -pei -le 'plɛblɛ 'wlu

¹ Crizi -kaa 'si 'wɪ 'ji 'nan, -e -kaa vɪɛ -kaa kɔn fɛ -tυ -le nɔanba -ji dɪ. -Yee "wɛan 'ka 'tɔ 'plɛblɛ, te 'ka 'fli 'tυɪ -e min 'e 'ka drɛ "nyian -pei -le nɔan -a dɪ!

² 'Ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ 'gυɛ -yrɛ! 'An 'bɔ Pɔl, maan ve 'cɛɛ 'nan, -te kaa wɛɛ 'nan 'ka -fɔa "klɔnmɔn -va bɛ, 'wɪ nɛn Crizi -a drɛ bɛ, ka'a "nɛn 'ble "fo "dɪ. ³ En min oo min nɛn e -fɔ -klɔnmɔn -va bɛ, maan ve -a san lɛ 'nan, 'e 'ta wɔla -pei -tɔ wɪ -tυdυ pɛɛnɔn 'bɔ da. ⁴ Kaa

nɛn kaa -wɛɛman 'nan, 'ta wɔladɪ Moizi -le -pei da man nɛn Bali 'e 'ka "sia min tɪglɪ 'a bɛ, 'ka 'fli "cɛan Crizi man, ɛn "nyian Bali -le "yi "nɛn, yaa -nɔn 'cɛɛ bɛ, ka cɛɛn "man.

⁵ 'Pian 'kɔvɛ vɛ bɛ, 'kɔ 'bli a da 'nan, 'kɔvɛ yi -tɛradɪ Zozi da -le "wɛan, Bali 'kɔ "siala min tɪglɪ 'a. Bali lei 'saun 'bɛ 'maan 'wɪ zɪɛ -a -cin a 'kɔ 'ji. ⁶ -Te min 'lee Zozi Crizi drɛ min -tɔwli "a bɛ, -te -a san -fɔ -klɔnmɔn -va oo, e ya 'e "tun. ɛn -te ya'a 'fɔlɛ -klɔnmɔn -va dɪ oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'wɪ nɛn Bali cɪ "va "bɛ, -nyrɛn 'nan, min 'e yi -tɛra Zozi da, ɛn 'e -ci -kɔɔn min yɪdɪ "yi "a!

⁷ 'E tɛdɛ bɛ, kaa pou 'sia "yi! -Tɪɛ drɛ, ɛn ka 'ka "vale 'ka 'ta wɔla "nyian 'wɪ tɪglɪ zɪɛ -a da dɪ? ⁸ 'Wɪ nɛn waa 'vɪ 'cɛɛ ɛn ka 'sia "da "bɛ, ya'a 'sia Bali nɛn e 'ka laabɔ bɛ -a va dɪ. ⁹ -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan: «Stɪ 'wɛlɛ -tɔwli min 'shɛ pɛɛnɔn "tranman!» ¹⁰ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, an yi -tɛala Minsan Zozi Crizi da, -yɛɛ "wɛan 'an 'bli a "da 'nan, 'wɪ nɛn maan 'vɪ bɛ, -a -sru "nɛn ka -taa -sɔɔnlɛa. ɛn maan -tɔa 'nan, min nɛn e -ta 'ka 'ci lilɛa bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔɔnman -a san lɛ.

¹¹ 'An "bɔvɪ Zozinɔn, minnɔn -a 'vɪ 'nan, an -fɔdɪ -klɔnmɔn -va 'wɪ ve tian minnɔn lɛ. "Te 'wɪ 'kpa nɛn bɛ, -mɛ "le "wɛan nɛn Zuif 'nɔn 'tɛ "paa 'an da "mɛn? 'Pian e 'ka 'wɪ 'kpa -a dɪ. Crizi -le -ka nɛn yaa 'wɔ yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ nɛn maan ve minnɔn lɛ, ɛn 'wɪ zɪɛ e "naan o man. ¹² Minnɔn nɛn o -tɔa 'ka man 'nan, 'ka 'fɔ -klɔnmɔn -va bɛ, 'o 'kɔ 'o 'fli 'sa! 'Bɛ "yi mlin.

Te 'ka 'ta wɔla blamin ci 'sɔ wɪ -wliɪdɪ -sru "dɪ, Bali ci 'sɔ wɪ nɛn 'ka drɛ!

¹³ 'An "bɔvɪ Zozinɔn, Bali 'ka laabɔ 'nan, -e 'ka vɪɛ 'ka 'kɔn fɛ -tɔ -lɔ nɔan -a dɪ. Te 'ka 'pa 'wɪ zɪɛ -a da, -e

'ka blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪɪ "drɛ dɪ! 'Pian 'ka cin yɪɪɪ
 "yi "a nɛn, 'ka cin man wɪ drɛ! ¹⁴-Yɛɛ cɪ Bali -le -pei
 -tɔ wɪnɪn pɛɛnɔn 'lɛ sɔɔɪɪ -a. Kɔɔ e ya 'e 'cɛɛn -tɛɪɪ
 'nan:

«'I bɔɛzan -tɔ yɪ "yi "le 'yie 'wɪ 'zɔ!»

¹⁵ 'Pian -te ka drɛ "le -plɛnnun -le 'wɪ 'zɔ, ɛn 'shɛ
 srɔan nɛn kaa -tɛ bɛ, 'ka drɛ "yi, "tɔgɔ 'ka cin -tɛɛ.

¹⁶ -Yee "wɛan maan laabo 'ka 'lɔ 'nan: 'Ka 'ta wɔla
 Bali -sru -yee lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a! -Te kaa drɛ zɪɛ,
 ka -kɔlamɛn blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪɪ 'klɪɪɪ -a. ¹⁷ Kɔɔ
 blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪɪ "bɛ, Bali lei 'ka -a ye "yi "dɪ.
 ɛn fɛ nɛn Bali lei -a ye "yi "bɛ, blamin 'ka ye "yi
 "dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan, Bali lei ci 'sɔ wɪ 'lee blamin ci 'sɔ
 wɪ -wɪɪɪɪ "bɛ, o yei 'ka -a ble dɪ. -Yee "wɛan ka'a
 'kɔlamɛn -e 'ka 'wɪnɛn ka cɪ "va "bɛ -a drɛ dɪ. ¹⁸ 'Pian
 -te Bali lei 'saun 'bɛ -si -kɔɔnman 'cɛɛ bɛ, te -pei -le
 'plɛblɛ 'ka "nyian 'ka da dɪ.

¹⁹ Blamin ci 'sɔ wɪ -wɪɪɪɪ "bɛ, -kaa -tɔa 'e pɛɛnɔn.
 Nyinnandɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a te wa'a o cin 'palɛ dɪɛ, e
 ya -tɔ. ɛn 'wɪ nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -a drɛɪɪ
 a -tɔ. ɛn -kɔnnɛn -wɛɛɪɪɪ "kaga 'lee lɪ -wɛɛɪɪɪ "kaga
 "bɛ e ya -tɔ. ²⁰ ɛn yiba "minnɪn -pandɪ a -tɔ, ɛn 'bui
 'fɔɪɪ a -tɔ, ɛn 'nandɪ min man a -tɔ, ɛn 'wɪ 'blɪɪɪ a -
 tɔ, ɛn man bɔɪɪ a -tɔ, ɛn 'bli 'fɔɪɪ min ji a -tɔ, ɛn bɔɛ
 "blɪɪɪ a -tɔ, ɛn 'cɛndɪ 'e cin man, te min yei 'ka -a
 ble dɪɛ, e ya -tɔ. ²¹ ɛn 'nandɪ min man min lɔ fɛ -le
 "wɛan bɛ, e ya -tɔ, ɛn min -le 'fli -nɔndɪ -wɛn mlɪndɪ
 lɛ 'lee "fɛdinun lɛ a -tɔ, ɛn 'wɪ 'wɪɪɪɪɪ "pee drɛɪɪ a -tɔ.
 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛɪɪɪ 'ka "yi "fo "dɪ. Maan 'vɪ 'cɛɛ
 'e 'cɛn 'va, ɛn an 'wɪ "paala "nyian 'cɛɛ 'nan, min oo
 min nɛn e 'wɪnɪn zɪɛ -a -tɔ dra bɛ, ya'a 'ko Bali -le
 mingɔnnɛn trɛda dɪ.

22 'Pian -te Bali lei 'saun 'bε min "paala bε, zι -a "nεn bɔala 'gυ: -A san min ye "yi, εn -a san ci "nranman, εn -a san man yra flu, εn -a san 'e 'man -sεanla 'wι 'ji, εn -a san a min 'kpa 'a, εn -a san ci a "yi, εn min yi -tεala -a san da. 23 -A san a "min -trɔɔ -a, εn -a san -kɔlaman 'e 'fli 'pladι -a. 'Wι pεεnɔn zιε, -a -tɔwli 'ka -pei -tɔ srε wι -a dι. 24 Minnun nεn o drε Zozi Crizi -le vε -a bε, o 'bɔ 'ci 'sɔ winun -wli dι "bε, wεε wo 'trε 'ji. E ya "le -a -pεindι -zυ yiba "plan da.

25 Bali lei 'saun 'bε 'belidι -nɔn -cεε, -yee "wεan -a 'bɔ nεn 'e -kaa 'pla! 26 Te -kaa 'fli -kɔɔn "dι! Εn te -kaa bɔεzan -tɔ 'le -wεεla dι! Εn te -kaa man bυ -kaa bɔεzan -tɔ -va dι!

6

'Ka "yi "drε 'ka cin le!

1 'An "bυι Zozinɔn, -te ka 'bɔ 'ka "bυι Zozizan 'tɔ man, te e ya 'wι 'wli dι "drεnan bε, kaa nεn Bali lei 'saun 'bε 'ka "paala bε, 'ka 'pa "va -e 'e -sɔɔnla -si tiglι da! 'Pian 'ka drε -trɔɔ! Εn 'ka yιε 'tɔ 'ka 'fli -va, "tɔgɔ 'ka 'bɔ nεn 'ka drε 'wι 'wli dι "drεnɔn 'a. 2 'Wι o wι nεn e 'bɔ 'ka "bυι Zozizan 'tɔ man bε, 'ka 'pa "va! -Te kaa drε zιε, te ka ya 'ta wɔlanan Crizi -le -pei da. 3 Maan ve 'cεε 'nan, -te min 'e 'fli 'sia 'nan 'e 'kpa "mlian 'e "bυι Zozizan 'tɔ da bε, te e ya 'e 'bɔ 'fli see "paanan, kɔɔ -a tiglι da bε -a 'bɔ "nyian "e 'ka 'wo fε -tɔ -a dι. 4 'Pian min 'e 'bɔ 'fli drε wι -nanjen! -Te -a drε wι a "yi "bε, te -a 'bɔ 'le ci "nran nεn. Te 'e 'fli drε wι -kɔɔn 'e bɔεzan -tɔ -le vε man dι! 5 Kɔɔ zι min -tɔ 'wι drε bε, -a da 'sinan nεn e -taa -a 'palε.

6 Min nεn o Bali -le 'wι 'nɔnnɔn "paaman "ji "bε, -a san zιε fε pεεnɔn nεn yaa ye bε, 'e min nεn yaa "paaman "ji "bε -yee "nɔn.

7 Te 'ka 'fli see "paa dı! Wa'a Bali sεε wo dı. 'Ka -tō 'nan, fε nεn min -a -fō 'trε 'ji bε, -a 'bō nεn yaa -tεa. 8 Fε nεn maan 'vı zıε, -yεε cı 'nan blamin ci 'sō wı -wlıdı "bε, -te -a 'bō nεn min -a drε bε, -a "nεn "nεn -kadı -a. En 'wı nεn Bali lei 'saun -a -kōnman min lε bε, -te -a 'bō nεn min -a drε bε, -a san -a "nεn "ble 'belidı nεn ya'a 'nyaan dıε -a yıdı -a. 9 -Yee "wεan, te -kaa "koe 'e 'si -kaa da 'wı "yi "drεdı -a dı! Kōō -te -kaa 'pε -sru 'ka tōalε dıε, -kaa "nεn "ble te -a tū 'bō. 10 'Wı zıε e ya 'wı tıglı 'a, -yee "wεan -te -a -nan a -kaa 'lō bε, -kaa "yi "drε min pεenōn lε, 'pian -kaa 'sia -kaa "bı Zozinōn da!

Pōl 'wı 'le 'sran 'wı 'pladı -a

11 Fluba 'le 'srannan 'gυε, mεen 'bε 'crεn -tεa 'an 'bō 'a. Kaa -kōnne "ye -a 'wle -dandan man.

12 Minnun nεn o ya "vale 'nan 'o "sōa minnun lε bε, -wεε -tōa 'ka man 'nan, 'ka 'fō -klōnmōn -va. Waa dra zıε 'nan, "tōgō Zuif 'nōn 'o 'tε 'pa 'o da Zozi 'le -ka nεn yaa 'wυ yiba "plan da bε, -a 'wı vıdı man.

13 Minnun 'bō zıε, o ya 'o 'fōdı -klōnmōn -va, 'pian wa'a 'ta 'wula -pei -tō winun pεenōn 'bō da dı. O -tōa 'ka man 'nan 'ka 'fō -klōnmōn -va, -e 'o plō nεn waa 'pla 'ka man bε -a -nan wı vı minnun lε.

14 'Pian 'mεn vε bε, -kaa san Zozi Crizi -le -ka nεn yaa 'wυ yiba "plan da bε, -a 'wı 'saza 'a nεn "an 'fli -kōnman. Zozi 'le -ka nεn yaa 'wυ yiba "plan da bε, -yee "wεan 'wı nεn 'bε cı 'trεda 'wı 'a zıε, "mεen ye 'wı "tun "a, en 'trεda 'winun zıε 'o 'va zia bε, an drε min -kadı -a. 15 -Te min -fō -klōnmōn -va oo, e ya 'e "tun. En -te min 'ka 'fōlε -klōnmōn -va dı oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'bε nεn 'bε cı 'wı -dan -a bε, -nyrεn 'nan Bali 'e -kaa drε min -trε -a. 16 Minnun pεenōn nεn waa -wεεman 'nan yi -teradı Zozi da man nεn Bali

'e o 'sia min tıglı 'a bε, Bali 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fodı -trɔɔ -nɔn -wle. -Wεε cı Izraēl 'nɔn tıglı nεn Bali -le vε -a bε waa.

¹⁷ An 'wı pεεnɔn 'ci 'vı 'cεε 'va, -yee "wεan te min -tɔ 'e "koe "nyan wı pee -nɔn "nyian 'mεn dı! Kɔɔ an yra 'yı "kaga Zozi 'sudı -le "wεan, -a plɔnun nεn 'an man 'gɔ.

¹⁸ 'An "bɔı Zozinɔn, -kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kɔn 'ka pεεnɔn 'va. Amεn!

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc